

Sygn. akt II CSK 677/13

## POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku G. S.  
przy uczestnictwie C. S., E. S., S. S., S. T. i M. T.  
o podział majątku wspólnego,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 maja 2014 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni  
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.  
z dnia 26 lutego 2013 r., sygn. akt XV Ca [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek uczestników postępowania S. T. i M. T.  
o zasądzenie na ich rzecz od wnioskodawczyni kosztów  
postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną wnioskodawczynie G. S. wniesioną od postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 26 lutego 2013 roku zważyć należy, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, silnie nacechowanym pierwiastkiem publicznoprawnym, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia, ponieważ tę funkcję realizują zwyczajne środki zaskarżenia i skarga o wznowienie postępowania. Skarga kasacyjna służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów kwalifikujących do przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca przytoczyła przesłanki wskazane w art. 398<sup>9</sup> § 1 punkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na występowaniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego obliguje skarżącego do sformułowania tego zagadnienia oraz wykazania, że nie było ono dotąd przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, a nadto jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla rozpatrywanej sprawy (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09 i z 12 marca 2010 r., II UK 400/09). Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, nie publ.).

Istotne zagadnienie prawne sprowadza się, zdaniem skarżącej, do metody ustalenia przez sąd orzekający wartości udziału w nieruchomości będącej przedmiotem podziału majątku wspólnego. Tymczasem jest to kwestia dotycząca oceny dowodu z opinii biegłego sądowego dokonującego wyceny dzielonego majątku oraz ustaleń faktycznych dotyczących wartości przedmiotu działu, a więc kwestii dotyczących oceny dowodów i ustalenia faktów, które nie mogą być objęte zarzutami skargi kasacyjnej (art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c.). Kolejne sformułowane przez skarżącą zagadnienie prawne dotyczy wpływu na sposób podziału majątku wspólnego faktu zbycia przez jednego z małżonków, po ustaniu wspólności ustawowej, przysługującego mu udziału w przedmiocie majątkowym wchodzącym w skład dzielonego majątku. Tymczasem kwestia ta uregulowana została wprost w art. 1036 k.c. w związku z art. 46 k.r.o., a ponadto została dostatecznie wyjaśniona w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 15 października 1962 r. I CO 22/62, OSNC z 1964 r., nr 1, poz. 2, z dnia 28 lipca 1993 r. III CZP 95/93, OSNC z 1994 r., nr 2, poz. 30 oraz niepublikowane orzeczenia z dnia 16 marca 1994 r. II CRN 31/94, z dnia 8 października 1997 r. II CKN 357/97, z dnia 7 listopada 1999 r. IV CKN 523/98, z dnia 26 września 2007 r., IV CSK 139/07 i z dnia 8 maja 2000 r., V CKN 29/00, z dnia 9 kwietnia 2002 r., III CKN 391/01).

Skarżąca wskazała także na potrzebę wykładni przepisu prawa budzącego poważne wątpliwości i wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów, a to art. 5 k.c. w kontekście zagadnienia, czy może być on stosowany jako podstawa do obniżenia spłat czy dopłat w sprawie o podział majątku wspólnego.

Powołanie się na przesłankę wymienioną w art. 398<sup>9</sup> § 1 punkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa nie doczekał się jeszcze wykładni mimo, że budzi poważne kontrowersje, bądź też jego niejednolita interpretacja prowadzi do wydawania przez sądy odmiennych rozstrzygnięć w sprawach o identycznym lub zbliżonym stanie faktycznym. Należy jednak przytoczyć przykłady takich orzeczeń i wykazać istniejące między nimi rozbieżności (por. nie publikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 24 października 2012, I PK 144/12, z dnia 13 czerwca 2008 roku, III CSK 104/08, z dnia 28 marca 2007 roku, II CSK 84/07, z dnia 12 grudnia 2008 roku, II PK 220/08). Skarżącego obarcza przy

tym ciężar przedstawienia wyodrębnionej i pogłębionej argumentacji prawnej wyszczególniającej dostrzegane przez niego poważne wątpliwości interpretacyjne (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 lipca 2009 roku, I CSK 111/09, z dnia 12 grudnia 2008 roku, II PK 220/08).

Wbrew tezę skarżącej przedstawiona przez nią kwestia jest przedmiotem wypowiedzi orzecznictwa (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 22 stycznia 2009 r., III CSK 251/08, niepubl. i z dnia 6 stycznia 2000 r., I CKN 320/98, OSNC 2000/7-8/133), przy czym chodzi tu nie tyle o sposób rozumienia tego przepisu, ile o to, że jego zastosowanie zależy od całokształtu okoliczności konkretnego przypadku.

Skarżąca nie wykazała także, że skarga jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 punkt 4 k.p.c. Oparcie wniosku na tej przesłance wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (prima facie) bez konieczności pogłębionej analizy, sprzeczności wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. nie publikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08). Skarżący powinien zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się „oczywistość” naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (por. nie publikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 5 września 2008 roku, I CZ 64/08, dnia 19 grudnia 2001 roku, IV CZ 200/01, z dnia 9 czerwca 2008 roku, II UK 37/08). Takiego wyводу skarżąca nie przedstawiła, ograniczając się do wskazania, że w jej ocenie skarga jest oczywiście zasadna, albowiem zaskarżone postanowienie jest niesprawiedliwe z uwagi na to, że Sąd Okręgowy przyznał małżonkom T. spłatę w kwocie przekraczającej uiszczoną przez nich na rzecz zbywcy udziału cenę nabycia udziału we wspólnej nieruchomości byłych małżonków S.. Tymczasem, jak to już wyżej podniesiono, w przypadku zbycia udziału w przedmiocie majątkowym należącym do majątku wspólnego bez zgody drugiego małżonka, zbycie to jest bezskuteczne wobec współmałżonka, jeżeli narusza uprawnienia przysługujące mu w wyniku podziału majątku wspólnego. W

tej sytuacji nie ma znaczenia, jaką cenę sprzedaży faktycznie uzyskał były małżonek, skoro sprzedaż tę traktuje się jak niebyłą i ustala wartość zbytego udziału tak, jakby nadal należał do majątku wspólnego, a więc według stanu z chwili ustania wspólności ustawowej i według jego wartości rynkowej z chwili podziału majątku wspólnego (por. postanowienie SN z dnia 26 września 2007 r., IV CSK 139/07, niepubl.).

W tym stanie rzeczy na podstawie art.398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

Sąd Najwyższy oddalił wniosek uczestników postępowania S. T. i M. T. zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną o przyznanie kosztów postępowania kasacyjnego uznając, że nie zachodzą podstawy do odejścia od reguły wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c. zgodnie z którą każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 1999 r., III CKN 497/98, OSNC 2000, nr 6, poz. 116).

[aw]